

Węgrów, dn. 31.03.2025r.

Sprawozdanie
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie
z realizacji zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej
w 2024 roku

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pieczę zastępczą organizuje powiat. Zgodnie z Zarządzeniem nr 56/2011 z dnia 14 grudnia 2011 roku Starosty Węgrowskiego Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Węgrowskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie, w którym utworzono zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 76 ust 4 pkt 15 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizator przedstawia Staroście i Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z pracy.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich innych form pomocy dziecku i rodzicom. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności traktując dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej, zapewniając dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych, zapewniając kształcenie, wyrównanie braków rozwojowych i szkolnych, zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań, zaspokajają potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne, religijne, zapewniają ochronę przed arbitralną i bezprawną ingerencją w życie prywatne oraz umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi bliskimi osobami, chyba że z uwagi na dobro dziecka sąd postanowi inaczej.

Umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej następuje na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego. Dziecko przebywa w rodzinie zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny naturalnej, a zatem do czasu przezwyciężenia trudności, które stanowiły przyczynę umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Sprawowanie pieczy nad dzieckiem i jego wychowanie rodzina zastępcza podejmuje z dniem faktycznego umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej do osiągnięcia przez wychowanka pełnoletniości. Pobyt wychowanka w rodzinie zastępczej może zostać przedłożony za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia, jeśli wychowanek uczy się lub legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które spełniają wymogi formalne zawarte w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przejdą szkolenie, które nadaje kwalifikacje do pełnienia takiej funkcji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie posiada dwóch certyfikowanych trenerów, do przeprowadzania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej programem „PRIDE - rodzinna piecza zastępcza”. Licencję Programu uzyskało Towarzystwo „NASZ DOM” z siedzibą w Warszawie, program szkolenia zatwierdzony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dn. 08.12.2020r., nr 15/2020/RZ.

W 2024r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie zgłosiło się 7 rodzin jako kandydaci na rodziny zastępcze (łącznie 8 osób), w tym:

- 5 rodzin (6 osób) zostało ustanowionych rodziną zastępczą: 3 rodziny spokrewnione (4 osoby) i 2 rodziny niezawodowe (2 osoby), łącznie dla 6 dzieci;
- 2 rodziny (2 osoby) nie zostały ustanowione rodziną zastępczą.

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prowadzony jest rejestr danych, o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz o osobach pełniących w/w funkcje. Na terenie powiatu węgrowskiego nie funkcjonuje rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze w okresie sprawozdawczym przedstawiły zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Przedstawiły także opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawionej przez psychologa. W/w rejestr został przekazany do właściwego sądu, tj. Sądu Rejonowego w Węgrowie do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich.

Wszystkie rodziny zastępcze oraz wychowankowie mają możliwość korzystania w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie z specjalistycznego wsparcia min.: pedagogicznego, psychologicznego, socjalnego i prawnego - szczególnie z zakresu prawa rodzinnego.

Działalność specjalistów polega między innymi na udzielaniu porad i wsparcia rodzinom zastępczym w rozwiązywaniu zgłaszanych problemów w zakresie stanu zdrowia, dydaktyki, wychowania dzieci a także problemów osobistych rodziców, wskazywaniu rodzinom poradni specjalistycznych dla dzieci w celu dokonywania diagnozy lub poddania terapii, uregulowania sytuacji prawnej dziecka, tj. władzy rodzicielskiej rodziców, alimentacji.

W 2024 roku udzielono 33 porad dla 15 rodzin zastępczych (21 osób, w tym 4 dzieci).

a) porady psychologiczne (psychoterapia)- 5 rodzin (17 porad)

b) porady prawne - 5 rodzin (9 porad)

c) porady rodzinne (pedagog, konsultant) - 5 rodzin (7 porad)

Dwóch psychologów wydało 13 opinii nt. predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej – dla 9 osób - już pełniących funkcję rodzica zastępczego i dla 4 kandydatów.

Natomiast pedagog zatrudniony w PCPR w Węgrowie sporządził 7 opinii, dotyczące: motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej doświadczenia w opiece nad dziećmi oraz rozpoznaniu predyspozycji wychowawczych i opiekuńczych kandydatów. Wszystkie środowiska rodzin zastępczych odwiedzane były od stycznia 2024. do grudnia 2024 przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologa, pracownika socjalnego i pedagoga.

Pracownicy PCPR w Węgrowie oceniają sytuację finansową dziecka i rodziny oraz warunki jakie stwarza dziecku rodzina do nauki, zabawy, wypoczynku i rozwoju zainteresowań. Na podstawie opinii ze szkoły znane są wyniki w nauce i zachowaniu wychowanka, uzyskujemy informacje o funkcjonowaniu dziecka w środowisku szkolnym, jak również poznajemy relacje z rówieśnikami i osobami dorosłymi.

W 2024 roku w rejestrze PCPR w Węgrowie zarejestrowanych było 42 rodziny, w których umieszczonych było 53 wychowanków, w tym 5 pełnoletnich. W okresie I – XII 2024r. Sąd Rodzinny w Węgrowie umieścił 5 wychowanków w rodzinnej pieczy zastępczej. W 4 nowo powstałych rodzinach zastępczych spokrewnionych umieszczono 4 wychowanków oraz 1 wychowanka w już funkcjonującej rodzinie zastępczej.

Jedna rodzina zastępcza spokrewniona dla jednego wychowanka została rozwiązana, dziecko wróciło do rodzica biologicznego. Postanowieniem sądu jedna rodzina zastępcza spokrewniona z uwagi na pobyt rodzica zastępczego w szpitalu, została zawieszona. Wychowanka została umieszczona w rodzinie zastępczej niezawodowej, a następnie ponownie została umieszczona w rodzinie spokrewnionej.

W okresie sprawozdawczym pod opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 32 rodziny zastępcze, w których przebywało 41 wychowanków.

Największa liczba spośród rodzin zastępczych to rodziny spokrewnione (dziadkowie). Przyczynia się to niestety do występowania wielu problemów wynikających m.in. z dużej różnicy wieku pomiędzy opiekunami i wychowankami. Niejednokrotnie stanowi to trudność w nawiązaniu przez rodziców zastępczych komunikacji z dzieckiem oraz brak zrozumienia jego potrzeb.

Kolejna trudność dotyczy nawiązania współpracy rodziny zastępczej z rodziną biologiczną wychowanka – ze względu na rozbieżność reprezentowanych stylów życia. Dostrzegalnym problemem jest również często negatywny wpływ rodzica naturalnego na dziecko, niedotrzymywanie przez niego terminów umówionego spotkania, puste obietnice składane przez rodzica biologicznego, brak świadomości wyrządzonej małoletniemu krzywdy i tym samym nierzadko niwelowanie wysiłku wychowawczego rodzica zastępczego. W wielu przypadkach kontakt dziecka z rodziną biologiczną był nieregularny, sporadyczny czy wręcz niemożliwy z powodu porzucenia dziecka i braku danych o miejscu pobytu rodzica. W zdecydowanej większości przypadków rodzice nie czynili starań, by wychowanek wrócił pod ich opiekę. Niestety zdarzało się również tak, że rodzice zastępczy stawiali się w roli tych lepszych, więcej wiedzących, deprecjonując rodziców naturalnych, poniżając ich w oczach dziecka.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 w/w ustawy kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. Rodzice biologiczni zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu węgrowskiego.

W 2024 r. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie złożył 1 wniosek do Sądu Rejonowego w Węgrowie III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o ustalenie alimentów dla dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. W trakcie roku sprawozdawczego zawarto 5 umów alimentacyjnych pomiędzy rodzicami biologicznymi a rodzicami zastępczymi.

W rejestrze rodziców biologicznych, których dzieci przebywały w rodzinach zastępczych w roku 2024r. wykazanych było:

- 71 rodziców biologicznych
- 47decyzji o odstąpieniu od ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy na czas realizacji obowiązku alimentacyjnego
- 9postanowień o zawieszeniu postępowania
- 5decyzji o odstąpieniu od ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy na okres 1 roku
- 1 decyzja o odstąpieniu od ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w pieczy na okres pobytu dzieci w rodzinie zastępczej
- 1 decyzja o odstąpieniu od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy na okres pobytu rodzica w dps
- 2 decyzje o umorzeniu postępowania
- 3 postępowania w toku

Współpraca koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą nawiązywana była każdorazowo na wniosek rodziny i odbywała się w trakcie wizyt domowych oraz w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie. Głównym celem współpracy była pomoc w nawiązaniu pozytywnych relacji pomiędzy członkami rodziny, monitorowanie sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, jak i szkolnej małoletnich, a w przypadku stwierdzenia problemów w nauce, wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji rodziny zastępczej.

Przy umieszczaniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano rodzinom zastępczym informację o stanie zdrowia dziecka, sytuacji rodzinnej, niezbędną dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów.

Do najczęstszych tematów poruszanych w trakcie rozmów koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zaliczyć można problemy zdrowotne, rozwojowe i emocjonalno – społeczne, problemy edukacyjne dot. nauki i absencji, zaburzenia zachowania, problemy w relacjach rodziny zastępczej i biologicznej dziecka, dysfunkcje, które są konsekwencją trudnej historii życia dziecka, sytuacje kryzysowe np. choroba opiekuna, żaloba, ryzyko wypalenia, problemy w funkcjonowaniu rodziny, problemy we wzajemnych relacjach rodziny zastępczej i osoby usamodzielnianej oraz problemy dot. procesu usamodzielnienia, a także trudności rodzin zastępczych we współpracy z instytucjami, problemy ekonomiczne, ryzyko rozwiązania rodziny zastępczej.

Zauważa się wzrost świadomości rodzin zastępczych na temat znaczenia rodziców dziecka, nie tylko, jako źródła problemów, ale również ich rozwiązania w kwestiach stanu zdrowia, poziomu rozwoju psychofizycznego i funkcjonowania intelektualnego, emocjonalnego, społecznego i moralnego dziecka, co ma znaczenie dla sposobu zachowania się dziecka i realizowania przez nie obowiązku szkolnego, a także odnalezienia się w rodzinie zastępczej i szerszej społeczności. W tym zakresie opiekunowie zgłaszają zapotrzebowanie na wiedzę i możliwość rozwoju swoich umiejętności optymalnego postępowania względem podopiecznego oraz współpracy z jego rodziną.

Jedną z barier w niesieniu przez koordynatora skutecznej pomocy rodzinom zastępczym jest brak narzędzi do wywierania wpływu na rodziny. Rozmowy z rodzinami zastępczymi nie zawsze są skuteczne. W niektórych przypadkach niezbędna jest wręcz pomoc sądu, który dysponuje narzędziami kontroli, sprawdzenia funkcjonowania rodziny i małoletnich w niej umieszczonych (np. dowody z opinii biegłego psychologa czy wniosek o wydanie opinii przez Opiniodawczy Zespół Specjalistów Sądowych w Siedlcach).

W współpracy z rodzinami zastępczymi oraz z asystentami rodzin biologicznych (jeśli rodzina go posiadała) lub z pracownikiem socjalnym OPS-u tworzone były plany pomocy dziecku zawierające informacje dotyczące dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej (w tym sytuacja zdrowotna, szkolna, prawna), dane dotyczące rodziny zastępczej (warunki socjalno - bytowe, stan zdrowia, sytuacja zawodowa) oraz sytuacji rodziców biologicznych.

Plany pomocy dziecku zawierają cele, do których przy wskazaniu konkretnych działań mają dążyć rodziny. Na podstawie planu pomocy dziecku, uzyskanych od rodziny i ośrodków pomocy społecznej informacji, jak również na uwadze zalecenia z orzeczeń lub opinii z poradni psychologiczno – pedagogicznej podejmowana była przez koordynatorów i rodziny zastępcze współpraca ze szkołami, specjalistami, pracownikami socjalnymi, kuratorami oraz z sądem, a nawet Policją.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej PCPR w Węgrowie sporządzili łącznie 76 planów pomocy dziecku. Pedagodzy i psychologowie szkolni byli proszeni o objęcie wychowanków rodzin zastępczych opieką i wsparciem. Rozmowy koordynatora z wychowawcami i specjalistami miały na celu analizę sytuacji szkolnej dzieci z rodzin zastępczych, w tym uzyskane przez nich oceny, frekwencję, współpracę z opiekunami oraz możliwość realizacji przez szkołę zaleceń z opinii lub orzeczeń.

Dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej zostały zdiagnozowane przez poradnię psychologiczno – pedagogiczną. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej przekazywał wnioski o potrzebie badania psychologiczno – pedagogicznych, w celu przeprowadzenia diagnozy psychofizycznej dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym, udziału w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz konieczności objęcia dziecka pomocą profilaktyczno-wychowawczą, resocjalizacyjną albo leczeniem i rehabilitacją.

Na podstawie wydanych opinii w okresie 2024 roku oraz wcześniejszym jedno dziecko było objętych zajęciami wczesnego wspomagania, 4 dzieci terapią logopedyczną. Troje dzieci, zostało zaliczone do osób niepełnosprawnych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Węgrowie. Dwóch wychowanków rodzin zastępczych są uczniami Specjalnego Ośrodka Szkolno –

Wychowawczego w Węgrowie. Pięcioro wychowanków posiada orzeczenie o kształceniu specjalnym. Czworo wychowanków było pod opieką psychiatry i przyjmowało leki.

Koordynatorzy monitorowali sytuację szkolną małoletnich poprzez bezpośredni kontakt z wychowawcą, pedagogiem, psychoogiem szkolnym a także poprzez kierowanie pism do szkół mających na celu pozyskania pisemnych opinii o wychowankach rodzin zastępczych. Aby uzyskać informacje dotyczące rodziców biologicznych, koordynatorzy nawiązywali współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, do których występowali o wgląd w sytuację rodziny naturalnej oraz diagnozę możliwości powrotu do niej dziecka. Pomocny był również często kontakt z kuratorami sądowymi.

Uzyskane opinie szkolne oraz informacje o rodzicach biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej były wykorzystywane przy przygotowaniu ocen do sądu dotyczących sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz na posiedzeniach Zespołów ds. okresowej sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

W posiedzeniu Zespołu brali udział: rodzice zastępczy, rodzice biologiczni, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog, pedagog, przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej tj. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie oraz przedstawiciel Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego w Siedlcach. Podczas trwania Zespołu koordynator sporządza protokół z posiedzenia.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, formułował na piśmie ocenę aktualnej sytuacji dziecka, która zawiera informację o rodzicach biologicznych dziecka (władzy rodzicielskiej i alimentach), kontaktach dziecka z rodzicami lub rodzeństwem, sytuacji zdrowotnej dziecka, jego wynikach w nauce, ewentualnych problemach opiekuńczo – wychowawczych, informacji dotyczącej zainteresowań. Ponadto przygotowywał ocenę danej rodziny zastępczej, która zawierała dane osobowe członków rodziny, sytuację mieszkaniową, stan zdrowia opiekunów dzieci, informację o problemach w sprawowaniu pieczy zastępczej, informację o ewentualnie podnoszonych kwalifikacjach przez opiekunów zastępczych, ich współpracę ze szkołą, itp. Na zakończenie zamieszczone zostawały wnioski oraz stanowisko w sprawie - zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej przekazywała gotową ocenę do Sądu Rodzinnego i Nieletnich w Węgrowie.

Ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Dokonanie oceny rodziny zastępczej następowało pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Pierwsza ocena rodziny zastępczej dokonuje się nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie, kolejna ocena jest dokonywana po upływie roku, a następne nie rzadziej niż co 3 lata. Rodzina zastępcza otrzymuje ocenę na piśmie i może złożyć zastrzeżenia do oceny. W roku sprawozdawczym na 23 zespołach, omawiana była sytuacja 32 rodzin w tym 41 dzieci, wydano 12 ocen pozytywnych rodzin zastępczych.

Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających. W 2024 roku prowadzono współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym w Siedlcach, zgłoszono 3 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do adopcji. Dzieci zgłoszone w latach poprzednich pozostają w dotychczasowych rodzinach zastępczych, brak jest kwalifikacji do przysposobienia.

W roku sprawozdawczym wszystkie rodziny zastępcze w pełni sprawowały opiekę nad dziećmi, nie było potrzeby umieszczania dzieci w rodzinach pomocowych.

W roku sprawozdawczym na podstawie postanowień sądu umieszczono 5 dzieci w 5 rodzinach. W roku sprawozdawczym 4 pełnoletnich wychowanków opuściło rodziny zastępcze,

obecnie prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe. Jeden wychowanek rodzinnej pieczy zastępczej kontunuuje naukę, troje usamodzielnio się.

Współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi i środowiskiem dziecka i rodziny w roku sprawozdawczym wyglądała następująco:

- wizyty domowe u rodzin zastępczych: 591
- współpraca z sądem (posiedzenia sądu, kontakty z kuratorami): 29
- współpraca z placówkami oświatowymi: 39
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej i innymi instytucjami: 11
- współpraca z instytucjami i organizacjami min.: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Węgrowie, Komenda Powiatowa Policji w Węgrowie, Caritas, Fundacja „By The Way”, „EZRA”, Placówkami Opiekuńczo – Wychowawczymi „Ignas” i „Helenka” w Kaliskach, środki zdrowia z terenu powiatu oraz zakłady pracy i przedsiębiorstwa.

Współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi polegała przede wszystkim na pełnieniu funkcji pomocowej i kontrolnej, wspieraniu na różnych płaszczyznach życia. Podstawowym kryterium wszelkich podejmowanych działań było szeroko rozumiane dobro dziecka. Podopieczni rodzin zastępczych stanowią specyficzną grupę. Niejednokrotnie mają za sobą szereg negatywnych doświadczeń wynikających z aktów przemocy, zaniedbania, porzucenia czy osamotnienia.

Kontroli pracownika socjalnego i koordynatorów pieczy zastępczej polegały warunki socjalno – bytowe w jakiś funkcjonują wychowankowie, ich sytuacja zdrowotna, szkolna ale także zaspokajanie przez rodziców zastępczych wszechstronnych potrzeb małoletnich, takich jak poczucie bezpieczeństwa, akceptacji, potrzeby życzliwości i miłości czy możliwość rozwoju zainteresowań. Zaspokojenie potrzeb egzystencjalnych jest warunkiem sprawnego funkcjonowania organizmu oraz prawidłowego przebiegu procesów biologicznych, tj. odżywianie, sen, wypoczynek, itp.

Można stwierdzić, że większość rodzin zastępczych, z którymi współpracują pracownicy Zespołu dysponują warunkami niezbędnymi do zaspakajania potrzeb, opiekunowie dbają o zdrowie swoich podopiecznych i rozwój w sferze emocjonalnej i egzystencjalnej. Część rodzin zastępczych pracuje nad ich poprawą. Niestety czasem pracownicy PCPR w Węgrowie muszą wzmorzyć kontrole nad realizacją założeń i motywować do szybszego działania.

Pracownicy Zespołu rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali także z policją, zespołami interdyscyplinarnymi, kuratorami sądowymi, gdyż w niektórych rodzinach zastępczych są umieszczane dzieci, które doznały krzywdy, traumy bądź były ofiarami lub świadkami przestępstwa. Dzieci potrzebiwały wsparcia psychiatry, psychologa jak i ich faktyczni opiekunowie, tj. rodzice zastępczy. Niekiedy zdarza się, że w/w osoby nie chcą przyjąć oferowanej pomocy, nie korzystają z wizyt lekarskich, terapii. Organizator składa wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny, dopuszczenie jako dowodu opinii biegłego psychiatry, psychologa, przebadanie w opiniotawczym zespole specjalistów sądowych, zajęcie stanowiska w sprawie władzy rodzicielskiej. W jednej rodzinie zastępczej dziecko było ofiarą przemocy – założono Niebieską Kartę i zgłoszono sprawę do Sądu.

Ważną rolą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jest udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom form pieczy zastępczej. Pomoc jest skierowana bezpośrednio przy sporządzaniu Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, wyznaczenia opiekuna procesu usamodzielnienia, uzupełnienie druków urzędowych, np. o wydanie dowodu osobistego, pomoc przy napisaniu CV. Koordynator jest z wychowankiem w stałym osobistym kontakcie w miejscu zamieszkania, telefonicznym i mailowym. Udziela także wsparcia w zakresie zdiagnozowanych i zgłaszanych przez pełnoletnie osoby potrzeby, min. w rozwiązywaniu różnorodnych trudności życiowych, w odniesieniu do edukacji, podjęcia zatrudnienia, wynajmu mieszkania, jak również motywacji do podejmowania działań zmierzających do usamodzielnienia się.

Zatrudnieni koordynatorzy PCPR w Węgrowie wspierają 2 pełnoletnich wychowanków, w tym 1 nadal przebywa w rodzinnej pieczy zastępczej, a 1 prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe.

Można powiedzieć, iż pracownicy Zespołu ds. pieczy zastępczej starają się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom rodzin zastępczych, wspierając ich w trudach codziennej pracy, w razie potrzeb służą pomocą w rozwiązywaniu występujących trudności, wskazują rozwiązania lub pomagają w realizacji założeń planu pracy z dzieckiem.

Współpraca pracowników Organizatora z rodzinami zastępczymi przebiegała w większości przypadków prawidłowo. Niesiona pomoc/praca polega przede wszystkim na wspieraniu rodzin zastępczych przy pokonywaniu problemów, ale nie wyręczaniu w ich rozwiązywaniu. Działania takie wzmacniają sprawność funkcjonowania rodziny oraz zwiększają jej siłę i wiarę we własne możliwości.

W ocenie Zespołu, rodziny zastępcze, zwłaszcza te nowo ustanowione, potrzebują wsparcia. Wchodzą one w nowe role i często nie wiedzą, gdzie mogą szukać pomocy w rozwiązywaniu różnych trudności, problemów. Rodziny zastępcze często nie zdają sobie sprawy, że przyjmując dziecko pod swoją opiekę, muszą też przyjąć jego bagaż przykrych doświadczeń życiowych i pomóc mu się z nimi zmierzyć.

Okazywanie zainteresowania ich sprawami oraz wspólne szukanie rozwiązań wielu rodziców zastępczych często mobilizowało do podejmowania różnych działań, dowartościowywało, dawało świadomość pełnienia ważnej roli w życiu dziecka. Dzięki bezpośredniemu kontaktowi koordynatora z rodzinami zastępczymi, wzrosło zaufanie tych osób do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgrowie. Narzędzia i metody pracy z rodzinami zastępczymi poddawane są stałej ewaluacji, co przynosi usprawnienie i poprawę jakości działania.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej stwarza pracownikom wykonującym zadania z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej możliwości w szkoleniach z zakresu problematyki rodzicielstwa zastępczego. W 2024 roku pracownicy zespołu rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w 40 konferencjach i szkoleniach.

W 2024 roku PCPR w Węgrowie przekazywało sprawozdania w wersji elektronicznej przy wykorzystaniu Centralnej Aplikacji Statystycznej, zarządzanej przez Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Sprawozdania z realizacji zadań, zarówno okresowe jak i jednorazowe przekazywane były do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz bezpośrednio do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Sprawozdania sporządzali merytoryczni pracownicy PCPR w Węgrowie.

Sporządzana była sprawozdawczość, informacje, analizy, raporty z realizowanych zadań PCPR w Węgrowie na potrzeby Rady Powiatu Węgrowskiego i Zarządu Powiatu Węgrowskiego, Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, Komisji Budżetu i Finansów, Komisji Zdrowia i Spraw Społecznej, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Marszałka Województwa Mazowieckiego oraz Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej, Wojewody Mazowieckiego oraz Wydziału Rodziny, Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego i innych w zależności od potrzeb.

DYREKTOR

Sylwia Domżała-Kurtiak

**POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE**
7-100 Węgrów, ul. Piłsudskiego 100
tel. (0-25) 732 43 67